

I väntan på Kristi återkomst

Bibeln talar om olika tidsåldrar. Det gamla förbundets tid utmärktes av Guds löften till Abraham och väntan på att dessa löften skulle uppfyllas – slutligt genom Messias, Herrens smordes, ankomst. Väntan blev så lång som två tusen år. En ny tidsålder bryter in med Jesus, som är "Messias, Herren". Han har lovat att han efter sin uppståndelse och himmelfärd ska komma tillbaka. Det är i den tidsåldern vi lever – i väntan på Kristi återkomst.

DET KRISTNA FRAMTIDSHOPPET bärs av en glad förväntan. Kristus ska komma tillbaka på ett synligt sätt i makt och härlighet för att föra Guds frälsningsplan till dess slutgiltiga fullbordan.

Han "som älskar oss och har friköpt oss från våra synder med sitt blod" kommer för att ta oss till sig och ge oss del i det arv han vunnit och ska dela med oss (Upp. 1:5).

Han kommer snart, han kommer för att ställa till rätta vad vår synd, döden och de onda makterna ställt till med i hans skapelse. "Nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor väntar vi efter hans löfte" (2 Petr. 3:13).

Jesu död och uppståndelse är garantin för att detta ska bli verklighet. Den avgörande segern är vunnen på korset och den onda makt som ockuperat skapelsen drivs nu till-

baka från sina positioner. Den sista striden närmar sig. Men utgången är given. Lammet har segrat.

HERRENS DAG

I Bibeln finns djuplodande profetiska analyser av historien och framåtblickar mot dess slut.

Profeterna talar om Herrens dag, en uppgörelsens och domens dag då Gud ska frälsa sitt folk och göra upp med sina fiender. "Herren ensam skall vara upphöjd" på den dagen Jes. 2:12ff.

I sina eskatologiska tal drar Jesus undan slöjan och låter sina lärjungar ana vad som ska ske framöver.¹

Viktig är också Uppenbarelseboken – Jesu Kristi apokalyps 1:1. Apokalyps betyder att något som är dolt blir uppenbarat.² Jesu egen självbeteckning Människosonen är en apokalyptisk titel hämtad från Dan. 7:13f.

MESSIASFÖDSLOVÅNDOR

Profeterna kunde jämföra de lidanden som skulle föregå Herrens dag med en barnaföderskas smärta.³ Jesus jämför i sitt avskedstal lärjungarnas bedrövelse när han under påskan tas ifrån dem med en kvinnas

födslovånda. Han låter även bilden tala om glädjen som en mor upplever när hon har ett nyfött barn i sin famn. Glädjen över livets under, som gör att det svåra förbleknar, blir en bild av vad lärjungarna får erfara när de möter Jesus igen, uppstånden och levande – livet har segrat över döden (Joh. 16:20–22).

Det är så vi ska se på lidandet, som födslovärkar som visar att något nytt är på väg.

BÖRJAN PÅ FÖDSLOVÅNDORNA

För att skärpa vår vaksamhet ger Jesus oss några kännetecken på tiden fram till hans återkomst. Människor ska träda fram och utge sig för att vara messias och frälsare. När Johannes skriver sitt första brev mot slutet av första århundradet kan han hänvisa till att många antikrister redan trätt fram och att det därför är tydligt att den sista tiden är inne (1 Joh. 2:18).⁴ Krig, hungersnöd och jordbävningar är andra tecken som Jesus nämner. Han talar även om pest eller pandemier, som vi skulle säga i dag. Men det är inte bara katastrofer i naturen och i samhällslivet som Jesus talar om, även de nära relationerna kommer att drabbas. Laglösheten ska tillta och kärleken svalna. Det handlar alltså om oreda i de mänskliga relationerna och om ovilja att ta ansvar. Tabun och gränser kommer att överträdas, respekten för det som är heligt kommer att minska, rättskänsla, solidaritet och kärlek att avta. Paulus målar fram en skrämmande bild av den sista tidens samvetslösa, egoistiska och kärlekslösa människor (2 Tim. 3:1–5). Kriser och katastrofer tillhör alltså förvärkarna. Dessa kommer och går; de påminner oss om att historiens slut och Herrens dag närmar sig. Historien kan liknas vid en vågrörelse där goda och

dåliga tider avlöser varandra, och där vågdalarna efter hand blir djupare. I den sista och djupaste vågdalen kommer så Kristus tillbaka. När tiden för detta är inne vet bara Gud. Men varje vågdal är en påminnelse om det oundvikliga slutet.

EVANGELIUM ÅT ALLA

Först måste "evangeliet om riket predikas till ett vittnesbörd för alla folk" (Matt. 24:14). Slutet kan inte komma förrän alla folk har nåtts av evangeliet. Budskapet om Guds kärlek genom Jesus måste förkunnas och tron erbjudas åt alla folk. Evangeliet väcker tro men också motstånd och hat. Så var det när Jesus själv verkade i Israel, så var det när apostlarna bar ut evangeliet om honom i den romerska världen och så är det även i dag. Därför förbereder Jesus sina lärjungar på att de får räkna med motstånd. De kommer att bli hatade och förföljda. Det går lärjungen som det gick Mästaren.

När trycket på församlingen ökar kommer en del att lämna sin Herre. De sviker solidariteten med de kristna syskonen och sammanhållningen i kyrkan. Falska profeter kommer att anpassa budskapet, göra det mer acceptabelt och lättsmält och i överensstämmelse med tidsandan.⁵ Jesus och hans apostlar uppmanar oss åter och åter att hålla ut i tron på Kristus. Det räcker inte med att bli en kristen, man måste fortsätta med att vara det, inte ge upp och anpassa sig efter världen när det börjar kosta. Bara "den som håller ut intill slutet skall bli frälst" (Matt. 24:13).

DEN SISTA STORA NÖDEN

Det som hänt i Israel två hundra år före Jesus får stå som modell för vad som till

*Evangeliet
väcker tro
men också
motstånd
och hat.*

slut ska komma. Den syriske kungen Antiochus IV Epifanes hade då förbjudit det judiska folket att leva efter moselagens bud, vanhelgat Jerusalems tempel genom att hälla ut svinblod och rest en bild av Zeus på brännoffersaltarets plats – fördömdens styggelse.⁶ En totalitär stat som bestämmer över alla livets områden upprättas under tre och ett halvt år 168–165 f.Kr. Detta våldsamma övergrepp på det utvalda folket kostar många ståndaktiga judar deras blod medan andra ger efter, dagtingar med sitt samvete och sviker sin tro. Denna svåra kris sätter djupa spår i det judiska folkets religiösa och nationella medvetande.

Kung Antiochus står som modell för en gudsfientlig och förtryckande regim som föresätter sig att krossa Guds folk och hindra hans plan. Han förebådar den sluttidsgestalt som Paulus kallar den Laglöse, som Johannes benämner Antikrist och Uppenbarelseboken omtalar som Vilddjuret.

LAGLÖSHETENS MÄNNISKA

Beteckningen "laglöshetens människa" finns hos Paulus. Han talar där om ett avfall som måste komma och så ska "laglöshetens människa, fördärvets son, öppet träda fram, motståndaren som förhäver sig över allt som kallas gud eller heligt så att han sätter sig i Guds tempel och säger sig vara Gud" (2 Tess 2:3).

Det handlar av allt att döma om en person som vill ha total makt, en makt som endast tillkommer Gud. När tiden är inne ska en sådan träda fram. Han förkroppsligar i sin person det stora upproret mot Gud och är en inkarnation av ondskan. Han sätter sig i Guds ställe.

Detta är kulmen på något som, enligt Paulus, redan är i verksamhet – laglöshetens hemlighet. Fördärvets nedbrytande krafter verkar på ett fördolt sätt i världen ända sedan syndafallet. Det onda finns där som ett mysterium som vi inte riktigt kan fatta. Det hålls tillbaka av något eller någon. Vad detta är säger inte Paulus rent ut. När hindret en dag tas bort blir vägen fri och det onda kan träda fram i sin fulla styrka, visa sitt rätta ansikte och blomma ut öppet och därmed också mogna till sin slutgiltiga dom.

"Den laglöses ankomst är ett verk av Satan och sker med stor kraft, med lögnens alla tecken och under och med all slags orättfärdighet som bedrar dem som går förlorade, eftersom de inte tog emot sanningen och älskade den, så att de kunde bli frälsta. Därför sänder Gud en kraftig villfarelse över dem så att de tror på lögnen och blir dömda, alla dessa som inte har trott på sanningen utan njutit av orättfärdigheten" (2 Tess. 2:9–12).

Domen kommer Herren Jesus att hålla vid sin ankomst. Han ska döda den laglöse med sin muns anda och verkställa domen över alla dem som inte tagit emot frälsningserbjudandet från Gud utan låtit sig bedragas av lögnen.

Detta är verkligt tragiskt. Evangeliet förkunnas, ljuset lyser, men man vill behålla sitt gamla liv och leva kvar i sitt mörker. Därför gör man sitt hjärta hårt, drabbas av förvillelse, sätter sin tro till lögnen och blir dömd.

Paulus undervisning om detta är indirekt en kraftfull varning och en maning att ta emot sanningen när den erbjuds, älska den och sedan hålla fast vid den med ett uppriktigt sinne.

BOKEN OM KRISTI MAKT OCH HÄRLIGHET

Uppenbarelseboken är en bok som avslöjar Jesu Kristi makt och härlighet. Den ges i en svår förföljelsetid för att stärka och uppmuntra utsatta kristna församlingar genom att sätta in deras liv i det stora sammanhanget och låta ljuset från framtiden lysa in i deras situation. Dessa församlingar står mitt i en kamp där vissa ger efter för trycket och kompromissar medan andra står fasta i tron och är beredda att offra inte bara jordisk trygghet utan även livet för sin Herre och den välsignelse han kommit med.

Boken vill visa att den yttersta makten inte finns hos dem som har makten i denna värld. De har ett stort inflytande som kan användas både till det som är ont och det som är gott. Det välorganiserade romerska imperiet gav den kristna kyrkan möjlighet att växa. Men det kunde i vissa tider visa totalitära drag, begränsa de kristnas frihet, pressa dem att delta i festligheter till romerska gudars och till kejsarens ära. De kristna frestades att flyta in i det rådande livsmönstret med många gudar och en tånjbar moral.

KRISTUS ÄR HERREN

Under kejsar Domitianus regering på 90-talet var de kristna i Mindre Asiens västra delar utsatta för hård press. Som kristna kunde de inte tillbe kejsaren i Rom som den högste. De tillbad ju honom som sitter på universums tron, den allsmäktige skaparen, och Lammet som med sitt blod friköpt människorna från de onda makterna för att de ska tillhöra Gud. Lammet som gått kärlekens väg har bokrullen i sin hand och leder historien. Att bokrullen anförtrötts Lammet betyder att frälsningen av människor har högsta prioritet.

Kristus regerar alltså i detta nu osynlig för oss människor i sitt rike. Han är den stridande kyrkans Herre och kämpar mot alla dess fiender. Den kampen är framför allt en kamp "mot furstar och våldigheter och världshärsare här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarymderna" (Ef. 6:12).

Nya testamentets budskap är entydigt. Evangelierna, breven och Uppenbarelseboken visar på kriser i naturen, samhället och det sociala livet. De visar att svåra tider kommer och går, men också att det onda kommer att anta mera extrema och hänsynslösa former för att till slut koncentrera sig i "laglöshetens människa" eller Antikrist och nå sin höjdpunkt innan den slutgiltiga domen kommer.

BARNET OCH DRAKEN

På ett målande och dramatiskt sätt visar Upp. 12 att något helt avgörande skett genom Guds Sons inkarnation och försonargärning. Den onda makten har förlorat den avgörande striden.

Djävulen har störtats från sin position som människornas åklagare inför Guds tron. Evangeliets sanning och Lammets blod har ändrat maktpositionerna. "Han har förlåtit oss alla överträdelser och utplånat skuldebrevet som vittnade mot oss med sina krav. Det tog han bort genom att spika fast det på korset. Han avväpnade härskarna och makterna och gjorde dem till allmänt åtlöje när han triumferade över dem på korset" (Kol. 2:13–15).

Människornas försvarare har utfört sitt verk så grundligt och på ett sådant sätt att det inte längre finns utrymme för en åklagare. Han får helt enkelt sparken när Jesus träder fram inför Guds tron och i sin per-

son hävdar värdet av sin försoningsgärning. Åklagaren kan inte göra något åt den frälsning Jesus vunnit och står som garant för.

Men djävulen och hans onda makter har inte gett upp. Nedkastad till jorden verkar draken – det är som en sådan han framställs i Uppenbarelseboken – med den besegrades raseri. Han använder alla till buds stående medel för att behålla greppet över människorna. Han försöker hindra människor från att komma till tro. Han anstränger sig för att locka eller skrämma dem som redan tror bort från Kristus. Särskilt strävar han efter att få ingång hos dem som har inflytande och makt, alltså opinionsbildare och politiker, för att kunna använda dem för sina syften.⁷

VILDDJURET - DEN SISTE VÄRLDSHÄRSKAREN

”Och draken stod på sanden vid havet. Och jag såg ett vilddjur stiga upp ur havet” (Upp. 12:18–13:1). Som vilddjur hade profeten Daniel beskrivit fyra stora världsriken som orsakat stort lidande och förtryckt Guds folk – Babylonien, Persien, Grekland och Rom – så bilden var känd sedan tidigare. Uppenbarelsebokens vilddjur har drag av alla fyra. Det har sin makt från draken.

Fyra viktiga saker sägs om detta vilddjur: det hädar Gud, förföljer de kristna, får makt över folken och tillbedjan av alla dem som inte har levande kontakt med Lammets som är slaktat. Det är bara de som har sina namn skrivna i Lammets bok som genomskådar lögnen och står emot trycket.

DEN FALSKE PROFETEN

Ytterligare ett vilddjur träder fram. Det har drag av både lamm och drake. Det har alltså ett brett register och kan anpassa sig

efter vad situationen kräver. Detta vilddjur kallas också ”den falske profeten” och är en slags statsideolog och propagandaminister. Det gör ”stora tecken och vilseleder dem som bor på jorden” Upp. 13:14. På samma sätt som kejsarkultens präster i romarriket ordnade kulten kring kejsaren så skapar den falske profeten kulten kring det första vilddjuret och får ”jordens invånare” att tillbede det. Det han gör imponerar och väcker sensation.

Det första vilddjuret, som alltså av allt att döma är en världshärskare, har ett speciellt märke som bara ges åt dem som böjer sig för det. Detta märke ger bäraren tillgång till samhällets möjligheter och välsignelser. De som inte har det får med andra ord stora svårigheter. Lammets lärjungar bär den levande Gudens sigill som ett tecken på att de tillhör Gud och står under hans beskydd. De är alltså inte lämnade åt sig själva, de har hans Ande.

DEN STORA SKÖKAN

Ondskan kan vara skrämmande, brutal och hotfull, men den kan också anta finare former. Det andra vilddjuret som också hade drag av ett lamm ger en antydning om detta. I ännu högre grad blir detta tydligt hos en fjärde symbolgestalt för det onda som vi möter i Uppenbarelseboken – ”den stora skökan” (Upp. 17–18). Hennes skönhet och rikedom imponerar. Hon har en berusande inverkan och bländar med sin prakt. Skökan står för den mot Gud fientliga världen som lockar till ytlighet och egoism, som frestar med tron att man kan köpa sig lycka och stärka sin självkänsla genom det man skaffar sig. Det är i den betydelsen Johannes använder begreppet världen i det sam-

*Det finns anledning att ärligt fråga sig själv:
Är jag trogen mot min Herre som har köpt mig med sitt blod?
Är jag beredd att ta de nödvändiga striderna och offra något för sanningen?*

manhang där han talar om Antikrist. ”Ty allt som finns i världen, köttets begär och ögonens begär och högmod över livets goda kommer inte från Fadern utan från världen. Och världen och dess begär förgår, men den som gör Guds vilja förblir i evighet” (1 Joh. 2:15ff.).

Skökan står för materialism, rikedom, välstånd och lyx. Hon står för det skrytsamma högmod och den uppblåsta stolthet som kännetecknar den som tycker sig ha lyckats och nått framgång. En dag ska bubblan spricka och alltsammans visa sig vara idel tomhet.

Skökan är hos Israels profeter folket som sviker Gud, sin rätte man, och vänder sig till avgudarna för att trygga sin existens.

Tankeklimatet i vårt land är hårt och enkelspårigt. De som inte stämmer in i de rådande åsikterna och glider med strömmen blir utsatta för obehag. Trycket är hårt på dem som vill hålla fast vid Guds ord och följa sitt samvete. Det kan kosta dem ett gott namn, en tryggad försörjning eller en lovande karriär. Då är det frestande att svika sin övertygelse. Man vinner kanske något i det korta perspektivet men sviker sanningen, förlorar sin frihet och i värsta fall också

sin själ. Det finns anledning att ärligt fråga sig själv: Är jag trogen mot min Herre som har köpt mig med sitt blod? Är jag beredd att ta de nödvändiga striderna och offra något för sanningen?

EN OHELIG TREENIGHET

I Bibelns sista bok möter vi en efterrapning av den gudomliga Treenigheten. Draken är den osynliga andliga inspirationskällan. Vilddjuret är det synliga framträdandet i en världshärska som förkroppsligar ondskan på jorden. Den falske profeten får människorna att tillbe och lojalt böja sig för vilddjuret. Dessa tre, draken, vilddjuret och den falske profeten är en satanisk motbild till Fadern, Sonen och Anden i den heliga Treenigheten.

Den fjärde symbolgestalten, den stora skökan, är en motbild till kyrkan. Kyrkan framställs som Lammets trogna brud i Uppenbarelseboken. Den stora skökan kallas också Babylon. Det är staden som i Bibelns första bok står för mänsklighetens högtflygande planer och övermodiga försök att göra sig ett namn, att bygga ett eget rike, ett rike utan Gud, en gemenskap där Mänskiskan är Gud (1 Mos. 11).

DEN TOTALITÄRA STATEN

Det förra århundradet gav oss fasansfulla exempel på ideologier som systematiskt försökte utplåna minnet av Gud och upprätta en ny gudomlighet. Namn som Stalin, Hitler, Mao och Pol Pot är förknippade med statsbyggen som förskräcker. Staten skulle ta hand om allt, kontrollera och reglera allt. Om man inte gick in i mallen, hade de godkända åsikterna och anpassade sig efter tidens krav blev man utestängd, förföljd, fängslad eller dödad.

Likriktning var ledordet – inte mångfald. Staten och dess ledare gjorde sig till gud.

Vi människor är skapade av Gud. Han är vår rätte Herre, den ende som är värd vår tro, tillbedjan och lydnad. Om vi inte låter honom få den första platsen i våra hjärtan lämnar vi fältet öppet för andra herrar och makter – med katastrofala resultat.

MÄNNISKOSONEN – LAMMET

Våra egna försök att återerövra det förlorade paradiset är dömda på förhand. De leder oss i armarna på tillvarons vilddjursmakt. Men det finns en som har öppnat väg och tagit på sig ansvaret att leda oss hem. Han har genom korset besegrat de makter som gör anspråk på oss, betalt vår skuld och vridit vapnet ur åklagarmaktens händer. Han har på Faderns uppdrag tagit emot all makt i himmelen och på jorden.⁸ Han är vår rätte och gode Herre, Människosonen i motsats till vilddjuret och Lammet i motsats till draken. Han bygger nu sitt rike ut över hela världen. Han regerar med kärlekens makt och ska en dag komma tillbaka för att ställa allt tillrätta.

Lars-Åke Nilsson

Lärare på Strandhems bibel- och lärlingaskola, Åsljunga

1. Eskatologi är läran om det sista, det yttersta. Dessa tal finns i Matt. 24, Mark. 13 och Luk. 21. Även apostlarna undervisar om detta i sina brev 1–2 Tess., 2 Petr. 3.

2. Apokalyptisk litteratur finns även i GT: Dan. 7–12, Jes. 24–27, Hes. 37–48 och Sak. 9–14.

3. Mik. 4:9f.

4. Antikrist betyder: i stället för, mot Kristus.

5. 1 Joh. 4:1ff., 1 Tim. 4:1–3

6. Dan. 11:31, 1 Mack. 1:54ff.

7. Opinionsbildare: till exempel författare, filmskapare, journalister, lärare.

8. Matt. 28:18, Dan. 7:13f.